

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/26/111804
Datum: 1 juli 2026
Onderwerp: Maatschappelijke Weerbaarheid
Bijlage(n): -

057

Geachte Raad,

In het afgelopen jaar is de aandacht voor maatschappelijke weerbaarheid aanzienlijk toegenomen. Door geopolitieke spanningen, cyberdreigingen en klimaat gerelateerde risico's, zoals natuurbranden, stormen of overvloedige regenval is de kans op maatschappelijke ontwrichting reëler geworden. Als deze scenario's zich voordoen zijn er grote gevolgen voor het openbare leven en kan niet altijd alle overheidshulp geboden worden die normaal beschikbaar is. In dergelijke situaties zijn zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners en organisaties van groot belang.

Het Rijk vraagt gemeenten zich voor te bereiden op een maatgevend scenario van 72 uur grootschalige stroomuitval. Tegen deze achtergrond is eind 2025 binnen de gemeente Wassenaar een opdracht geformuleerd waarin rekening is gehouden met het maatgevende scenario. Uitwerking hiervan is in 2026 van start gegaan met het project *Maatschappelijke weerbaarheid*. Dit project richt zich op:

- Het versterken van de crisisorganisatie;
- Het waarborgen van de continuïteit van kritische processen;
- Het vergroten van bewustwording en handelingsperspectief bij inwoners.

Met deze brief wordt invulling gegeven aan de toezegging in de commissie Bestuur en Middelen (882) om over de voortgang te rapporteren.

Samenhang landelijk, regionaal en lokaal

De gemeente werkt in dit project samen met landelijke en regionale partners, zoals de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Door aan te sluiten bij bestaande initiatieven en pilots benutten wij beschikbare kennis en ervaringen en dragen wij bij aan verdere ontwikkeling op dit thema.

In de praktijk zien wij dat alle partijen nog volop bezig zijn met hun rollen en verantwoordelijkheden verder scherp te krijgen. Ook wij zijn hier actief mee bezig. Dit doen wij

onder meer door gesprekken te voeren met lokale vrijwilligers en vitale partners waaronder het drinkwaterbedrijf en het hoogheemraadschap. Vanuit de gemeente zal in beeld gebracht worden op welke wijze bijvoorbeeld zorgorganisaties zich voorbereid hebben op een mogelijke crisissituatie. Het gaat dan bijvoorbeeld om ouderenzorg, huisartsen en apothekers.

Actieve inzet op communicatie en (samen)redzaamheid

Op het gebied van communicatie zijn eerste stappen gezet. Inwoners zijn via de landelijke campagne *Denk Vooruit* geïnformeerd over het belang van drie dagen zelfredzaamheid. De gemeente bouwt hierop voort via eigen communicatiekanalen, waaronder de website www.wassenaar.nl/weerbaarheid. Specifieke aandacht is er voor de kwetsbare groepen. Deze zullen extra aandacht krijgen.

Daarnaast wordt gewerkt aan het vergroten van bewustwording en betrokkenheid. Zo is er communicatiemateriaal ontwikkeld, waaronder een video waarin de burgemeester het belang van zelf- en samenredzaamheid toelicht. Deze video is te bekijken op onze website en zal bij uitgaan van deze brief ook actief onder de aandacht worden gebracht op sociale media.

Ook zetten wij actief in op het versterken van lokale netwerken. Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst heeft de burgemeester inwoners opgeroepen zich aan te melden als vrijwilliger. Met deze vrijwilligers zijn gesprekken gevoerd waar waardevolle perspectieven en informatie uit zijn gekomen. Dit wordt mee genomen bij de uitvoering van het project. Ook dragen deze vrijwilligers bij aan de ontwikkeling van een lokaal netwerk dat ingezet kan worden in crisissituaties, en versterken tegelijkertijd de sociale samenhang in het dorp.

Voorbereiding op noodsteunpunten

De gemeente bereidt zich voor op de inrichting van noodsteunpunten. Dit zijn locaties waar inwoners terecht kunnen bij langdurige uitval van voorzieningen, zoals elektriciteit. Landelijk is er in 2026 beperkt geld beschikbaar gesteld door het Rijk om middels pilots ervaringen op te doen met het inrichten van noodsteunpunten. In de regio Haaglanden zijn twee gemeenten, Den Haag en Leidschendam-Voorburg, aangewezen als pilotgemeente. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en zullen de opgedane ervaringen benutten bij de lokale voorbereiding.

De komende periode brengen wij in kaart welke locaties in Wassenaar geschikt zijn of geschikt gemaakt kunnen worden als noodsteunpunt. De basisvoorziening van een Noodsteunpunt (NSP) zal zijn voor het verkrijgen van informatie en doen van noodmeldingen. Er zal daarbij ook gekeken worden naar:

- Beschikbaarheid van noodstroom;
- Communicatiemogelijkheden (zoals 112-bereikbaarheid);
- Veiligheid en toegankelijkheid;
- Bereikbaarheid.

Als eerste uitgangspunt was de landelijke richtlijn van ongeveer één noodsteunpunt per 5.000 inwoners en of bereikbaar binnen 15 minuten lopen. Dit is inmiddels aangepast en wordt er

geadviseerd om een noodsteunpunt binnen een wijk/buurt te creëren. Volgens de website “alle cijfers.nl” zijn er in Wassenaar 22 wijken/buurtten. De opgave om voor iedere wijk/buurt een NSP in te richten lijkt een overdaad te zijn. Daarnaast zal het lastig zijn om deze locaties te vinden en eveneens continue bezet te houden met opgeleide mensen. Daarom zal er gekeken worden naar logische locaties op een redelijke bereikbare afstand van 10-15 minuten. De gemeente Wassenaar ontvangt tot nu toe geen middelen vanuit de Rijksoverheid om invulling te geven aan Maatschappelijke Weerbaarheid. Toch maken we de keuze deze belangrijke opgave aan te pakken, wij leggen de benodigde investeringen via de begroting aan u voor.

Versterking van de crisisorganisatie

Onze crisisorganisatie wordt momenteel actief doorontwikkeld. Wij zijn bezig met het actualiseren van de structuur, het vertalen van regionale afspraken naar de lokale praktijk en het invullen van openstaande rollen. Daarnaast investeren wij in opleiding en training van medewerkers, zodat de organisatie ook in de toekomst effectief kan optreden in crisissituaties. Hierin worden de verbeterpunten uit een uitgevoerde gemeentelijke oefening over stroomuitval in januari 2026 meegenomen. Door het project maatschappelijke weerbaarheid wordt duidelijk welke eisen er nodig zijn in de crisisorganisatie; dit leidt tot uitvoerende afspraken die worden meegenomen in de doorontwikkeling crisisorganisatie.

Borging van kritische bedrijfsprocessen

Een belangrijk onderdeel van het project is het waarborgen van de continuïteit van kritische gemeentelijke processen. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft hiervoor een lijst opgesteld met dertien kritische processen. Deze processen worden momenteel verder uitgewerkt en vertaald naar de gemeentelijke organisatie van Wassenaar.

Het uitgangspunt is dat de werkzaamheden binnen de betrokken organisatieonderdelen ook bij een langdurige stroomuitval kunnen doorgaan. Hiervoor worden onder meer papieren draaiboeken per eenheid ontwikkeld, zodat processen tijdelijk zonder digitale systemen kunnen worden uitgevoerd. De benodigde gegevens kunnen vervolgens op een later moment alsnog in de daarvoor bestemde systemen worden verwerkt. De uitwerking van de kritische processen is in volle gang en levert tegelijkertijd een belangrijke bijdrage aan het versterken van de gemeentelijke crisisorganisatie.

Vervolg en planning

De komende maanden voeren we het project verder uit en zetten we de ingezette lijn voort. Concreet betekent dit dat wij:

- Werken aan en leren van regionale en landelijke pilots;
- Samenwerking met lokale stakeholders intensiveren;
- Geschikte locaties voor noodsteunpunten selecteren en uitwerken;
- Processen voor kritische processen afronden;
- De organisatorische inrichting versterken.

- Oefeningen organiseren met scenario's die passen bij deze crisissituatie
- Het maatschappelijk netwerk van Wassenaar benutten

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.